

retskrivning *sb., -en, -er, i
sms. retskrivnings-, fx ret-
skrivningssystem.*
retslig *(el. retlig) adj., -t.*
retslære *se ret., -n, -r.*
retslæge *se retsmed.*
læge *se læge, -n, -ne.*
retslærd *adj., itk. d.s.*
retsløs *adj., -t.*

Dansk Sprognævn

Årsrapport 2011

Indhold	
Oversigt over tabeller, noter og bilag	3
1. Beretning	4
1.1. Præsentation af virksomheden	4
1.2. Årets resultater	5
1.2.1. Årets faglige resultater	5
1.2.2. Årets økonomiske resultater	7
1.4. Opgaver og resurser	8
1.4.1. Opgaver og resurser: Skematisk oversigt	8
1.4.2. Opgaver og resurser: Uddybende oplysninger	8
1.4.3. Redegørelse for reservation	8
1.5. Forventninger til det kommende år	8
2. Målrapportering	9
2.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt	9
2.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger	11
3. Regnskab	14
3.1. Anvendt regnskabspraksis	14
3.2. Resultatopgørelse	15
3.3. Balancen	16
3.4. Egenkapitalforklaring	17
3.5. Opfølgning på likviditetsordningen	17
3.6. Opfølgning på lønsumsloft	18
3.7. Bevillingsregnskabet	18
4. Påtegning af det samlede regnskab	19
5.1 Obligatoriske noter	20
5.2 Obligatoriske bilag	20

Oversigt over tabeller, noter og bilag

Beretning og målrapportering

Tabel 1: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 2: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens opgaver

Tabel 3: Centrale aktivitetsoplysninger

Tabel 4: Reservation

Tabel 6: Årets resultatopfyldelse

Regnskabstabeller

Tabel 7: Resultatopgørelse

Tabel 8: Resultatdisponering

Tabel 9: Balancen

Tabel 10: Egenkapitalforklaring

Tabel 11: Udnyttelse af låneramme

Tabel 12: Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 13: Bevillingsregnskab

Obligatoriske noter

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Note 2: Materielle anlægsaktiver

Obligatoriske bilag

Bilag 3b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (underkonto 97)

1. Beretning

1.1. Præsentation af virksomheden

Dansk Sprognævn er en statslig forskningsinstitution under Kulturministeriet.

Nævnet arbejder på videnskabeligt grundlag med at følge det danske sprogs udvikling. Med basis i denne viden giver vi råd og oplysning om sproget og sprogets status og fastlægger den danske retskrivning. Sprognævnet samarbejder med offentlige institutioner, organisationer og førende sproglige forskningsmiljøer både nationalt og internationalt.

Nævnet blev oprettet i 1955 og består af et forsknings- og informationsinstitut, en bestyrelse og et repræsentantskab

I forsknings- og informationsinstituttet arbejder 11 fastansatte forskere og videnskabelige medarbejdere, 1 administrativ medarbejder og et tilsvarende antal midlertidigt ansatte, studentermedhjælpere og praktikanter under ledelse af en direktør.

Repræsentantskabet består af op til 43 repræsentanter for forskellige institutioner og sammenslutninger som arbejder med det danske sprog, fx Stats-, Justits-, Kultur- og Undervisningsministeriet, universiteterne, radio og tv samt lærernes, journalisternes, forfatterne og skuespillernes foreninger.

Nævnets resultatkontrakt for perioden 2007-2010 er udløbet, og der er indgået en rammeaftale for 2011-2014.

Mission

Nævnet har formuleret følgende mission:

Ved at indsamle og formidle viden om det danske nutidssprog hjælper og inspirerer vi alle til at udveksle oplysninger, tanker og ideer på et klart og formålstjenligt dansk.

Vision

Dansk Sprognævn opleves som en udadvendt forsknings- og informationsinstitution der sikrer den bedst mulige kommunikation for alle. I alle sine aktiviteter holder nævnet en passende balance mellem sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtidens kultur og samfundsforhold.

Hovedopgaver

Nævnets opgaver er fastsat ved lov nr. 320 af 14.5.1997 om Dansk Sprognævn.

Ifølge denne lov har nævnet tre hovedopgaver:

- At give råd og oplysninger om det danske sprog, udbrede kendskabet til sproglige normer og udbrede viden om sprogholdninger og sproglige strategiers betydning for kommunikationen. At registrere og bearbejde de afgivne råd og oplysninger, så de kan genanvendes i oplysningsarbejdet og publiceres til gavn for offentligheden.

- At fastlægge den danske retskrivning og redigere og udgive den officielle danske retskrivningsordbog, jf. retskrivningsloven
- At tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling, anvendelse og status ved at indsamle nye ord mv., bearbejde det indsamlede materiale og gøre Sprognævnets arbejde og resultater tilgængelige for offentligheden i bøger og tidsskrifter.

Desuden har Sprognævnet en særlig forpligtelse til at samarbejde med sprogråd og -nævn i Norden, og nævnet samarbejder også med tilsvarende institutioner i Europa. Siden januar 2009 har nævnet varetaget koordineringen af sprogsamarbejdet i Norden under Nordisk Ministerråd.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven som Dansk Sprognævn er ansvarlig for: 21.32.07, Dansk Sprognævn, CVR nr. 59190628, herunder de regnskabsmæssige forklaringer som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2011.

1.2. Årets resultater

1.2.1. Årets faglige resultater

Dansk Sprognævns aktiviteter i 2011 har været præget af de nye opgaver som er blevet aftalt i rammeaftalen, især det intensiverede arbejde med nye ord i dansk, indamling af tekster til forskning i bl.a. sproget i de nye medier og unges sprogbrug, og et nordisk og to europæiske forskningsprojekter. Endvidere er arbejdet med Nordisk Sprogkoordination og sprogkampagnen Gang i sproget fortsat med uformindsket styrke. Det er på alle områder lykkedes at opfylde de mål som er fastlagt i den nye rammeaftale, og effekten kan bl.a. måles på at interessen for nævnets tjenester på nettet er øget med 36 %. Resultatet kan derfor betragtes som tilfredstillende.

Forskning: Nævnets medarbejdere har igen i år været særdeles aktive deltagere i danske, nordiske og internationale forskningskonferencer og antallet af fagfællebedømte publikationer er fortsat højt. I forbindelse med den særlige indsats for nye ord har der været afholdt en international konference, og nævnet har lanceret en ny fagfællebedømt konferencserie hvor det første nummer har nye ord som tema. Nævnet har modtaget ekstern finansiering til etablering af nordiske forskningsnetværk og til et postdoc-projekt om klart sprog i det offentlige med SKAT som samarbejdspartner som går i gang i 2012. Nævnet deltager i et EU-projekt om registrering af sprogs status i en række EU-lande og i et projekt finansieret af de europæiske sprognævn og Nordisk Sprogkoordination med samme fokus. Endvidere er der opnået finansiering til opbygning af et forskernetværk om sproget i de nye kommunikationsformer fra NordPlus Sprog- og Kulturprogrammet. Mængden af forskningspublikationer er øget med 27 % og mængden af videnskabelige foredrag er øget med 67 % i forhold til 2010.

Formidling: Nævnets svartjeneste har haft 11 % færre henvendelser i 2011. Det modsvares af en tydelig stigning i antallet af besøgende på sproget.dk. De henvendelser nævnet får i svartjenesten, er typisk mere komplekse spørgsmål. Besøgstallet på sproget.dk var i 2011 ca. 5228 om dagen svarende til ca. 1,9 mio. besøgende om året. En stigning på

ca. 0,5 mio. svarende til 26 %. Sproget.dk lå i ”Bedst på nettet“ i 2010 på en 1.-plads hvad angår brugertilfredshed. I 2011 lå sproget.dk på en andenplads i brugertilfredshed, men højere i den samlede score end i 2010. I begyndelsen af 2012 vil man møde det nye sproget.dk, som ved hjælp af et nyt design vil gøre forsiden og underforsiderne mere visuelt udtrykfulde.

Den danske sprogkampagne kunne udvise betydelige resultater i 2011, bl.a. tv-serien Kampen om sproget som blev sendt på DR2 i april og ventes genudsendt i 2012, samt dertil hørende undervisningsmateriale udviklet i samarbejde med Dansk lærerforening. Endvidere er der blevet udviklet et nyt koncept til formidling af retskrivningsreglerne, ”Huskersedler fra Dansk Sprognævn”, som skal gøre det lettere for lærerne i folkeskolen og gymnasiet at formidle viden om typiske sproglige problemer.

Nævnets formidling i medierne ligger med 198 medieindslag, foredrag og artikler 2 % over niveauet for 2010. Hertil kommer desuden 49 medieindslag, foredrag og artikler fra Nordisk Sprogkoordination. Der har igen været stor medieaktivitet i forbindelse med den danske sprogkampagne, med Nordisk Sprogkoordination og den nordiske sprogkampagne, samtidig med at nævnet har fastholdt sine faste formidlingsaktiviteter, bl.a. med månedlige klummer i Jyllandsposten og jævnlige indslag i DR’s Sproglaboratoriet og P4 formiddag, som bl.a. bragte nævnets julekalender, der blev læst op på alle hverdage op til jul, ud til ca. 840.000 lyttere.

Indsamling og normering: Det øgede fokus i rammeaftalen på nævnets registrering af nye ord i ordbasen og redigering af nye ord i netordbogen Nye ord i dansk har givet gode resultater. Registrering i ordbasen er øget fra 1965 til 3091 svarende til 57 % i forhold til 2010, og antallet af redigerede ord i Nye ord i dansk er 11-doblet i forhold til 2010, idet der er redigeret i alt 627 nye ordbogsartikler. Produktionen af den nye Retskrivningsordbog kører som planlagt frem mod udgivelsen i november 2012. Retskrivningsordbogen på mobiltelefonen, som blev introduceret i slutningen af september 2010, og som havde ca. 2330 downloads om måneden svarende til ca. 7000 i alt i 2010, har også i 2011 haft stor interesse. Antallet af downloads er øget med 24 % til 3083 om måneden svarende til i alt 37.000 downloads i 2011.

Nævnet kan med tilfredshed konstatere at det i overensstemmelse med nævnets vision er lykkedes at komme ud til flere brugere i 2011 end nogensinde før. Antallet af besøgende på nævnets hjemmesider og webtjenester udgjorde i 2011 mere end 6,3 mio. svarende til en stigning på 9,5 % i forhold til 2010. Hertil kommer 2,7 mio. søgninger via ordbogen.com som nævnet indgik en aftale med i 2011. Alt i alt mere end 9 mio. søgninger svarende til en stigning på 36 %.

1.2.2. Årets økonomiske resultater

Tabel 1: Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal

1000 kr., løbende priser	2009	2010	2011
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-11.706,3	-14.332,8	-15.417,8
- Heraf indtægtsført bevilling	-7.750,3	-10.084,1	-9.200,0
- Heraf eksterne indtægter	-3.956,0	-4.248,7	-6.217,8
Ordinære driftsomkostninger	11.790,2	14.303,1	15.271,1
- Heraf løn	6.382,2	6.718,1	6.816,2
- Heraf afskrivninger	196,0	271,7	397,6
- Heraf øvrige omkostninger	5.212,0	5.112,6	5.676,3
Resultat af ordinær drift	83,9	-29,7	-146,7
Resultat før finansielle poster	83,9	-29,7	-146,7
Årets resultat	68,0	-0,7	-101,2
Balance			
Anlægsaktiver	639,3	1.917,4	1.519,8
Omsætningsaktiver	4.627,0	5.326,9	6.389,8
Egenkapital	159,5	575,3	276,0
Langfristet gæld	481,1	1.859,1	1.461,5
Kortfristet gæld	4.377,0	3.953,8	5.021,5
Lånerammen	0,0	2600,0	2.600,0
Træk på lånerammen (FF4)	0,0	1859,1	1.461,5
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	-	71,5%	56,2%
Negativ udsvingsrate	0,9%	263,7%	74,7%
Overskudsgrad	-0,6%	2,8%	0,7%
Bevillingsandel	66,2%	70,4%	59,7%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	13,0	13,0	15,0
Årsværkspris	490,9	516,8	454,4
Lønomkostningsandel	54,5%	45,9%	44,2%
Lønsumsloft	5.600,0	6.200,0	6.000,0
Lønforbrug	4.588,0	5.255,4	5.928,9

Dansk Sprognævn fik i 2009 opgaven for det nordiske sprogsamarbejde, og opgaven indgår under nævnets hovedkonto under konto 97 ”Andre tilskudsfinansierede aktiviteter, Nordisk Koordination”. Nordisk Sprogkoordination og Sprognævnet fik i 2011 yderligere tilført midler til nye projekter, herunder ledelsen af hhv. den nordiske og den danske sprogkampagne for Nordisk Ministerråd, hvilket gør at nævnets driftsindtægter og -udgifter i år er steget i forhold til de foregående år. Midlerne til nævnets Sprogkampagne 2009-11 indgår ligeledes i bevillingen.

Sprognævnet går ud af året med et overskud på 101.222 kr. hvilket skyldes at nævnet ligeledes i år har budgetteret med stor forsigtighed i forhold til de udgifter som forventes ved overgang til Statens It, og at der forsat er fokus på at begrænse driftsomkostningerne. Nævnet forventer at bruge overskuddet til arbejdet med lanceringen af Retskrivningsordbogen. Det økonomiske resultat er således tilfredsstillende.

1.4. Opgaver og resurser

1.4.1. Opgaver og resurser: Skematisk oversigt

Tabel 2: Sammenfatning af økonomi for virksomhedens produkter/opgaver

1000 kr., løbende priser	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
Hjælpefunktioner samt generel ledelse og administration	-4002,8	-697,2	4700,0	31%
Rådgivning og oplysning	-1460,8	-5055,3	6516,0	42%
Retskrivningsnorm	-1560,3	-247,5	1807,8	12%
Forskningsresultater	-2074,9	-257,4	2332,3	15%
I alt	-9098,8	-6257,4	15356,1	100%

Tabellen viser at nævnet på alle områder har øget den eksterne finansiering, dog mest markant inden for rådgivning og oplysning hvor de tre sprogkampagner er indtægtsført.

1.4.2. Opgaver og resurser: Uddybende oplysninger

Tabel 2A: Centrale aktivitetsoplysninger

	2008	2009	2010	2011
Indtægter ved salg af Retskrivningsordbogen	-431,9	-359,0	-362,5	-247,5
Omkostn. i forb. med Retskrivningsordbogen	737,3	1003,4	1188,4	878,5
Opbygning og drift af et vidennet	210,2	169,0	251,7	330,6
Digitalisering af ord- og svarsamling	457,4	1002,9	19,5	
Vedligehold af svarsamling			252,7	661,1

Dansk Sprognævn har i 2011 nedprioriteret det afsluttende arbejde med digitaliseringen og formidlingen af ord- og svarsamlingen. Dette skyldes intensiveringen af arbejdet med den kommende Retskrivningsordbog, som forventes at udkomme ultimo 2012. Redigeringsprocessen fra papirbrev til digital sprogrådgivning på nettet er tidskrævende, men genoptages i 2. halvdel af 2012.

1.4.3. Redegørelse for reservation

Ingen reservationer. Sprognævnet går ud af året med et overskud på 101.222 kr. som skal bruges til arbejdet med lanceringen af Retskrivningsordbogen.

1.5. Forventninger til det kommende år

Nævnet har i 2012 fuldt fokus på at færdiggøre den nye Retskrivningsordbog 2012 samt efterfølgende udviklingen af metoder til løbende opdatering af ordbogen på nettet. Endvidere vil der være et stort arbejde forbundet med at formidle ændringerne til skoler og offentlige institutioner og med at hjælpe institutioner og virksomheder med ordlister til stavekontroller og anden sproglig software. Nævnet arbejder videre med opdateringen af Nye ord i dansk, dog i et lidt langsommere tempo end oprindeligt planlagt.

Nævnet er fra 2011 til 2013 med i et EU-projekt der har til formål at kortlægge sprogenes status i 16 EU-lande og udvikle et værktøj der skaber overblik og muliggør sam-

menligning. Der kortlægges bl.a. oplysninger om sprogpolitik og lovgivning, sproget i undervisning og højere uddannelse, erhvervslivet og kulturen. Projektet ligger i forlængelse af nævnets arbejde med at udvikle et dansk og nordisk sprogbarometer (et projekt under Netværket for Sprognævnene i Norden). Projektet gennemføres i samarbejde med British Council i Danmark. Et lignende projekt gennemføres samtidigt i regi af de europæiske sproginstitutioners netværk EFNIL.

Der forventes eksterne indtægter i 2012 på ca. 3. mio. kr. Beløbet er 0,5 mio. kr. lavere end i 2011, bl.a. fordi Sprogkampagnen stopper. Beløbet er højere end oprindeligt forventet for 2012 da der i mellemtiden er opnået ekstern finansiering til en postdoc.

Nordisk Sprogkoordination skal evalueres i 2012 hvorefter Nordisk Ministerråd skal tage stilling til om funktionen skal fortsætte, og om den i givet fald fortsat skal være placeret i Dansk Sprognævn. Hvis det ikke bliver tilfældet, vil de eksterne indtægter falde med yderligere 1,8 mio. kr. i 2013. Nævnet søger løbende supplerende midler til de forskningsområder som er fastlagt i rammeaftalen, dels for at øge kvaliteten i forskningen og dels for at øge mulighederne for at gøre sig gældende forskningsmæssigt på internationalt niveau.

Det forventes at lanceringen af den nye Retskrivningsordbog i slutningen af 2012 vil generere supplerende indtægter fra og med 2013, men det er med den nuværende situation på ordbogsmarkedet meget sandsynligt at indtægterne vil være væsentligt lavere end ved lanceringen af den nugældende ordbog som udkom i 2001. Dog står det allerede nu klart, at ordbogen og dermed viden om den officielle retskrivning bedst spredes hvis den formidles på mange forskellige platforme, dvs. som trykt ordbog, på nettet, på mobile platforme, i ordbogsportaler, som del af undervisningssoftware, som ordliste til stavekontrol osv. En udfordring i 2012 vil være at finde en passende forretningsmodel til de nye distributionsformer.

Nævnet er i fuld gang med at forberede flytningen til Rosenørns Allé. Det kræver ekstra resurser at overvåge og bidrage til byggeprojektet uden at de mange andre vigtige projekter trænges i baggrunden, og det vækker bekymring at der i 2012 fra centralt hold både skal indføres nye arbejdsgange omkring økonomistyringen og et nyt styresystem på computerne. I den forbindelse bør man være opmærksom på at de problemer der opstod ved overdragelsen af nævnets it-infrastruktur til Statens It stadig ikke er løst, og at nævnet bruger uforholdsmæssigt mange resurser på lokal it-administration. Nævnets medarbejdere og ledelse ser imidlertid fortsat positivt på udviklingsmulighederne på Rosenørns Allé og ser frem til at der kommer en tilfredsstillende løsning på it-situationen.

2. Målrapportering

2.1. Målrapporteringens første del: Skematisk oversigt

Tabel 5: Årets resultatopfyldelse		
Forskning	At tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling og anvendelse med særlig fokus på sprogbrug i nye kommunikationsformer	Resultat i 2011

	Indsamling af datamateriale i form af tekster fra sms, chat, blog, Facebook osv. samt andre typer af data, fx elevstile og staveundersøgelser	Opfyldt. Der er indsamlet 1,8 mio. ord fra blogs samt 0,5 mio. tekst fra ungdomsblade. Endvidere er der indgået aftale om årlige leveringer af tweets og blogs inkl. kommentarer med firmaet overskrift.dk. Datagrundlaget for projektet er sikret.
	Etablering af internationale kontakter til forskere inden for området	Opfyldt. Der er oprettet et nordisk forskernetværk med midler fra NordPlus, og der er etableret specialiserede workshops på internationale konferencer.
	Udgivelse af artikler og andre publikationer	Opfyldt. Der er udgivet 2 internationale artikler og 3 foredrag på internationale konferencer. Den relevante faglige viden er formidlet.
Forskning	At tilvejebringe ny viden om dannelse af nye ord, ordanvendelser og udtryksformer	Resultat i 2011
	Ajourføring af Nye ord i dansk på nettet	Opfyldt. Der er i 2011 redigeret 627 nye ord hvilket er en 11-dobling i forhold til 2010.
	Afholdelse af videnskabelige konferencer og symposier	Opfyldt. Afholdt konference i foråret 2011 inkl. konferencepublikationen Nye ord.
	Udgivelse af artikler og andre publikationer	Opfyldt. 1 international artikel og 1 fagfællebedømt konferencereserie.
Formidling	På så mange platforme som muligt skabe adgang for alle sprogbrugere til viden om forståeligt, formålstjenligt og korrekt sprog	Resultat i 2011
	Tilgængeliggørelse af flere svar på nettet	Opfyldt. 95 svar publiceret på nettet samt udviklet 29 huskesedler som bl.a. bliver tilgængelige på mobilen.
	Klarsprogsindsats	Opfyldt. Websider med råd og vejledning om godt sprog i sprogprojekter udviklet og testet på kommunikationsstuderende.
	Intensiveret samarbejde med nye partnere: Lærere, journalister, Det Danske Akademi	Opfyldt. Arrangement afholdt med Det danske Akademi. DR sprogprogram udviklet og udsendt med uddybende materiale udviklet i samarbejde med DanskLærerforeningen.
Formidling	At styrke interessen for sprog hos unge sprogbrugere	Resultat i 2011
	Interaktiv nyordsside på nettet	Delvist opfyldt. Nyordssiden publiceret, men endnu ikke testet.
Normering	At sikre en effektiv informationsoverførsel gennem et stabilt skriftbillede	Resultat i 2011
	Udgivelse af ny Retskrivningsordbog i 2012	Opfyldt. Tidsplanen overholdes.
Normering	At muliggøre en fagligt veloplyst sprogdebat i det offentlige rum ved at indsamle og formidle relevante oplysninger om	Resultat i 2011

	sproglig praksis og sprogets status	
	Samarbejde og sammenligning med tilsvarende aktiviteter i de nordiske lande	Opfyldt. Nordisk sprogbarometergruppe under Nordisk sprogkoordination etableret. Nævnet er projektleder. Gennemførelse af konferencen "Hvorfor er dansk så svært?" for Ministeriet for børn og undervisning. Konferencen var det nationale bidrag til den nordiske sprogkampagne.
	Samarbejde med tilsvarende aktiviteter i EU	Opfyldt. Nævnet er projektleder på de europæiske sprognævns sprogbarometerprojekt og deltager i EU-projektet Language Rich Europe (LRE).
	Publicering af oplysninger og statusrapport	Opfyldt. Foredrag holdt på EFNIL's årsmøde i London. Publikation på vej. Statusrapport for LRE afleveret i december 2012.

Rammeaftalen 2011-2014 indeholder 6 mål. Der var opsat 14 delmål for 2011. Heraf er de 13 nået 100 % og et er nået 75 %. Et mål, udviklingen af en hjemmeside til formidling af viden om nye ord, er kun delvis nået idet hjemmesiden er udviklet, men endnu ikke testet. Dette vil formentlig først kunne ske i 2013 når arbejdet med Retskrivningsordbogen er afsluttet.

2.2. Målrapporteringens anden del: Uddybende analyser og vurderinger

Forskning

Målsætningen for Sprognævnets forskning er i rammeaftalen formuleret på følgende måde:

Dansk Sprognævn vil

- *tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling og anvendelse med særlig fokus på sprogbrug i nye kommunikationsformer.*
- *tilvejebringe ny viden om dannelse af nye ord, ordanvendelser og udtryksformer*

Sproget i de nye kommunikationsformer udgør et nyt forskningsfelt som skal udvikles både empirisk og teoretisk for at nævnet på videnskabeligt grundlag kan rådgive om sprogets udvikling på dette område som udvikler sig hastigt i spændingsfeltet mellem skrift- og talesprog. Opgaven er meget stor og kan ikke løftes uden ekstern finansiering og internationalt samarbejde. For at vi kan følge med, skal der kontinuerligt indsamles materiale fra de nye og fra de traditionelle medier – helst flere millioner ord om året. Ikke alt skal indsamles, og grundlæggende forskning er nødvendig for at vi kan vurdere hvad der er relevant. Dette er en ny situation i forhold til den måde nævnet traditionelt har arbejdet på. Årets datahøst har et omfang og en kvalitet der er tilstrækkelig til at forskellige forskningsprojekter kan sættes i gang i 2012 således at indsamlingsprocedurerne kan finjusteres og afstemmes i de kommende år.

Parallelt med indsamlingen er der blevet forsket i udvalgte dele af samlingerne, og dette er formidlet i fagfællebedømte publikationer. Bl.a. gennem det nordiske samarbejde Dansk Sprognævn. Årsrapport 2011.

de er det hurtigere end forventet lykkedes for nævnets forskere at etablere en internationalt anerkendt position på området. En sådan position vil gøre det lettere at søge ekstern finansiering således at etableringsomkostningerne til det nye forskningsområde kan dækkes.

Resultaterne af forskningen får stor betydning for den fremtidige normering af retskrivningen og nævnets rådgivning. Nævnet får efterhånden mange henvendelser om sprogbrugen i de nye kommunikationsformer både fra medierne og borgerne. Målet er opfyldt.

Forskningen i orddannelse sigter først og fremmest mod løbende at tilvejebringe den nødvendige dokumentation af sprogets udvikling i form af grundige beskrivelser af nye ord. Der er opstået et efterslæb i ordbogen *Nye ord i dansk på nettet* med hensyn til beskrivelsen af nye ord som er kommet ind i sproget i det seneste årti, og det betyder at borgerne har svært ved at finde disse ord i ordbøgerne. Der er i 2011 redigeret 627 nye ord til *Nye ord i dansk på nettet*, hvilket er et godt skridt på vejen mod de i alt ca. 2000 ord der mangler at blive redigeret.

Samtidig skal de eksisterende indsamlings- og beskrivelsesmetoder løbende udvikles således at der ikke fremover opstår efterslæb, og sådan at nævnet løbende kan levere de ønskede analyser af sprogudviklingen på videnskabeligt grundlag. Også her spiller det internationale samarbejde en stor rolle da man her kan udveksle metoder og ideer der kan hjælpe med at løse opgaverne bedre og mere effektivt. Forskningspublikationerne og nævnets nye konferenceserie sikrer bl.a. at nævnet opleves som en vigtig aktør på dette område, hvilket øger vores muligheder for at tiltrække samarbejdspartnere og udveksle erfaringer på konferencer..

Området har stor betydning for nævnets rådgivning, og især for normeringen af retskrivningen. Nye ord og ordstof generelt har endvidere stor bevågenhed i medierne, og er derfor et godt afsæt for at udbrede viden om sproget og sprogets udvikling til mange borgere i hele landet. Målet er opfyldt.

Rådgivning og oplysning

Målsætningen for rådgivning og oplysning er i Sprognævnets rammeaftale formuleret på følgende måde:

Dansk Sprognævn vil

- *på så mange platforme som muligt skabe adgang for alle sprogbrugere til viden om forståeligt, formålstjenligt og korrekt sprog*
- *styrke interessen for sprog hos unge sprogbrugere*

Nævnet satser på at få så meget information som muligt ud til borgerne, bl.a. ved at styrke nævnets tilstedeværelse i medierne således at flere bliver opmærksomme på nævnets ydelser. I 2011 er der udviklet en hel række tiltag som skal markedsføres og videreudvikles i de kommende år. Nævnets hjemmeside og sproget.dk, som i 2011 er blevet redesignet for at appellere mere til de unge sprogbrugere, er vigtige redskaber i denne sammenhæng. Nævnets særlige fokus på klart og godt sprog er resulteret i et nyt website,

dsn.dk/sprogprojekter, med råd og vejledning om hvordan man kan arbejde effektivt med sprogpolitikker i sin organisation. Sitets effekt skal evalueres i 2012.

I forbindelse med sprogkampagnen ”Gang i sproget” er der bl.a. udviklet et nyt produkt, ”Husk sedler fra Dansk Sprognævn”, som giver en kort og præcis introduktion til 29 sproglige problemer som vi erfaringsmæssigt ved at især unge har vanskeligheder med. Tanken er at de skal bruges som supplerende undervisningsmateriale, især i folkeskolen og gymnasiet. Endvidere er der udviklet et stort og omfattende undervisningsmateriale til tv-udsendelsen ”Kampen om Sproget” i samarbejde med DR og Dansk Lærereforening. I alle disse sammenhænge tænkes der ikke blot i trykt materiale, men i høj grad i distribution på nettet, via tv og radio, og via smartphones, tavlecomputere, osv. For at få mere kontakt til yngre sprogbrugere sættes der også på lidt mere underholdningsprægede applikationer som nævnets julekalender med forklaringer på julens ord, og på at forsyne sprogpil, som fx Wordfeud, med Sprognævnets ordliste således at de officielle stavemåder også her kan bringes i spil.

Aktiviteterne ligger i direkte forlængelse af sprogkampagnens formulerede strategi om at synliggøre Sprognævnet så meget som muligt i den offentlige sfære og skabe en positiv holdning blandt danskerne til det at interessere sig for sproget og blive mere bevidst om sin sprogbrug. Nævnets nøgletal viser at interessen for sproget.dk og nævnets øvrige formidlingsaktiviteter er voksende, og at antallet af mennesker som har kendskab til Sprognævnet og dets arbejde, øges løbende. Responsen på de mange forskellige tiltag, fx i sprogkampagnen og på sproget.dk, er særdeles positiv. Der er endnu ikke foretaget evalueringer der kan vise i hvilket omfang antallet af unge som bruger nævnets tjenester, er øget. Målene er opfyldt.

Normering af retskrivningen

Målsætningen for normering af retskrivningen er i Sprognævnets rammeaftale formuleret på følgende måde:

Dansk Sprognævn vil

- *sikre en effektiv informationsoverførsel gennem et stabilt skriftbillede*
- *muliggøre en fagligt veloplyst sprogdebat i det offentlige rum ved at indsamle og formidle relevante oplysninger om sproglig praksis og sprogets status*

Formålet med en fælles retskrivningsnorm er at skabe et stabilt skriftbillede som sikrer en effektiv og hurtig informationsoverførsel i skriftlige kommunikationsmedier. For at få den ønskede effekt skal normen endvidere formidles bredt til alle. Produktionen af Retskrivningsordbogen er forløbet planmæssigt i 2011, og der arbejdes hen mod udgivelsen i november 2012 som bog, som netordbog og som applikation til smartphones og tavlecomputere. Nævnet høster med sine mange forskellige formidlingsaktiviteter en mængde erfaring med formidling på de nye platforme og er dermed godt rustet til 2012 hvor Retskrivningsordbogen skal udkomme. Det er dog fortsat en stor udfordring at udvikle en fornuftig forretningsmodel for de nye distributionsformer.

Nævnet har i 2011 været involveret i ikke mindre end 3 forskellige undersøgelser af sprogets status på europæisk plan på forskellige områder, bl.a. sproglovgivning,

sprogundervisning og sprogteknologi. Resultaterne publiceres i løbet af 2012 og forventes at komme til at spille en vigtig rolle i den løbende sprogdebat. I nordisk sammenhæng har der især været fokus på det danske sprogs status i Norden, hvor dansk viser sig at være det nordiske sprog der er sværest at forstå for vores nordiske naboer. Den afholdte konference i den nordiske sprogkampagne ”Hvorfor er dansk så svært at forstå” gav lærere og læreruddannere inspiration til hvordan de nordiske sprog bedst kan inddrages i modersmålsundervisningen i de nordiske lande. Målene er opfyldt.

3. Regnskab

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Regnskabspraksis tager udgangspunkt i de regnskabsregler og -principper som Økonomistyrelsen har opstillet for omkostningsregnskaber og -bevillinger. Årsrapporten for 2011 er opstillet efter Økonomistyrelsens regnskabsprincipper. Uddata fra Statens Koncernsystem er anvendt som kilde.

3.2. Resultatopgørelse

Tabel 6: Resultatopgørelse

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2010	Regnskab 2011	Budget 2012
Ordinære driftsindtægter			
<i>Indtægtsført bevilling</i>			
Bevilling	-10.500,0	-9.200,0	-9.300,0
Anvendt af tidligere års overførte overskud	0,0	0,0	-101,2
Reserveret af indeværende års bevillinger	0,0	0,0	0,0
Indtægtsført bevilling i alt	-10.500,0	-9.200,0	-9.401,2
Salg af varer og tjenesteydelser	-4.016,7	-6.217,8	-2.322,4
Tilskud til egen drift	-232,0	0,0	0,0
Gebyrer	0,0	0,0	0,0
Ordinære driftsindtægter i alt	-14.748,7	-15.417,8	-11.723,6
Ordinære driftsomkostninger			
Ændring i lagre	0,0	0,0	0,0
<i>Forbrugsomkostninger</i>			
Husleje	2.200,7	2.381,0	2.500,0
Forbrugsomkostninger i alt	2.200,7	2.381,0	2.500,0
<i>Personaleomkostninger</i>			
Lønninger	5.983,1	7.578,0	6.800,0
Andre personaleomkostninger	96,4	-187,3	100,0
Pension	954,7	1.240,0	1.200,0
Lønrefusion	-316,1	-1.814,5	-2.100,0
Personaleomkostninger i alt	6.718,1	6.816,2	6.000,0
Af- og nedskrivninger	271,7	397,6	400,0
Andre ordinære driftsomkostninger	5.112,6	5.676,3	2.773,6
Ordinære driftsomkostninger i alt	14.303,1	15.271,1	11.673,6
Resultat af ordinær drift	-445,6	-146,7	-50,0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	0,0	0,0	0,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	-445,6	-146,7	-50,0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-20,5	-39,5	-40,0
Finansielle omkostninger	49,5	85,0	90,0
Resultat før ekstraordinære poster	-416,6	-101,2	0,0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	0,0	0,0	0,0
Ekstraordinære omkostninger	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-416,6	-101,2	0,0

Tabel 7: Resultatdisponering

1000 kr., løbende priser note:	Regnskab 2010	Regnskab 2011	Budget 2012
Disponeret til bortfald	-0,7	0,0	0,0
Disponeret til reserveret egenkapital	0,0	0,0	0,0
Disponeret udbytte til statskassen	0,0	0,0	0,0
Disponeret til overført overskud	416,6	101,2	0,0

Dansk Sprognævn fik ved bevillingsafregningen 2010 tilsagn til at bruge overført overskud til at indhente det efterslæb som opstod i forbindelse med nævnets flytning til nye lokaler i forhold til nævnets ordsamlingen og Retskrivningsordbogen. Nævnet flyttede derfor fejlagtigt beløbet fra reguleret overført overskud til løn. Nævnets merforbrug blev dermed ikke udlignet korrekt. Fejlen forventes rettet i 2012, og nævnets lønsumsloft er nedskrevet.

3.3. Balancen

Tabel 8: Balancen

Aktiver note:	Primo 2011	Ultimo 2011	Passiver note:	Primo 2011	Ultimo 2011
Anlægsaktiver:			Egenkapital		
<i>Immaterielle anlægsaktiver</i>			Reguleret egenkapital (startkapital)	158,0	158,0
1 Færdiggjorte udviklingsprojekter	230,2	86,2	Opskrivninger	0,0	0,0
Erhvervede koncesssioner, patenter, licenser m.v.	0,0	0,0	Reserveret egenkapital	0,0	0,0
Udviklingsprojekter under opførelse	0,0	0,0	Bortfald af årets resultat	0,7	0,0
Immaterielle anlægsaktiver i alt	230,2	86,2	Udbytte til staten	0,0	0,0
2 <i>Materielle anlægsaktiver</i>			Overført overskud	416,6	118,0
Grunde, arealer og bygninger	856,6	766,6	Egenkapital i alt ¹⁾	575,3	276,0
Infrastruktur	0,0	0,0	Hensatte forpligtelser	856,1	1.150,6
Transportmateriel	0,0	0,0	<i>Langfristede gældsposter</i>		
Produktionsanlæg og maskiner	0,0	0,0	FF4 Langfristet gæld	1.859,1	1.461,5
Inventar og IT-udstyr	672,6	509,0		0,0	0,0
Igangværende arbejder for egen regning	0,0	0,0	Donationer	0,0	0,0
Materielle anlægsaktiver i alt	1.529,2	1.275,6	Prioritetsgæld	0,0	0,0
Statsforskrivning	158,0	158,0	Anden langfristet gæld	0,0	0,0
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0,0	0,0	Langfristet gæld i alt	1.859,1	1.461,5
Finansielle anlægsaktiver i alt	158,0	158,0	<i>Kortfristede gældsposter</i>		
Anlægsaktiver i alt	1.917,4	1.519,8	Leverandører af varer og tjenesteydelser	531,9	660,1
Omsætningsaktiver:			Anden kortfristet gæld	453,9	565,2
Varebeholdning	0,0	0,0	Skyldige feriepenge	977,0	789,6
Tilgodehavender	68,9	175,1	Reserveret bevilling	0,0	0,0
Værdipapirer	0,0	0,0	Igangværende arbejder for fremmed regning	1.991,0	3.006,6
<i>Likvide beholdninger</i>			Periodeafgrænsningsposter	0,0	0,0
FF5 Uforrentet konto	702,6	1.059,4	Kortfristet gæld i alt	3.953,8	5.021,5
FF7 Finansieringskonto	4.555,2	5.150,0	Gæld i alt	5.812,9	6.483,0
Andre likvider	0,2	5,3			
Likvide beholdninger i alt	5.258,0	6.214,7			
Omsætningsaktiver i alt	5.326,9	6.389,8			

Aktiver i alt	7.244,3	7.909,6	Passiver i alt	7.244,3	7.909,6
----------------------	----------------	----------------	-----------------------	----------------	----------------

Note ¹⁾: Se egenkapitalforklaring.

3.4. Egenkapitalforklaring

Tabel 9: Egenkapitalforklaring

1000 kr., løbende priser note:	2010	2011
Egenkapital primo R-året	159,5	575,3
Startkapital primo	158,0	158,0
+Ændring i startkapital	0,0	0,0
Startkapital ultimo	158,0	158,0
Opskrivninger primo	0,0	0,0
+Ændringer i opskrivninger	0,0	0,0
Opskrivninger ultimo	0,0	0,0
Reserveret egenkapital primo	0,0	0,0
+Ændring i reserveret egenkapital	0,0	0,0
Reserveret egenkapital ultimo	0,0	0,0
Overført overskud primo	1,5	417,4
+Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	0,0	0,0
+Regulering af det overførte overskud	0,0	0,0
+Overført fra årets resultat	416,6	101,2
- Bortfald af årets resultat	-0,7	0,0
- Udbytte til staten	0,0	0,0
Overført overskud ultimo	417,4	518,6
¹⁾ Egenkapital ultimo R-året	575,3	676,6

Note 1: Dansk Sprognævn fik i 2011 tilsagn til at måtte bruge overført overskud fra 2010 på 416.600 kr. til det videre arbejde med Nye ord i dansk og Retskrivningsordbogen. Nævnet flyttede derfor fejlagtigt beløbet fra reguleret overført overskud til løn. Nævnets merforbrug til løn på 400.000 kr. blev dermed ikke udlignet korrekt ved årsafslutningen. Nævnets egenkapital er derfor ultimo regnskabsåret 2011 276.600 kr. Beløbet rettes i det kommende år og nævnets lønsumsloft er nedskrevet med et tilsvarende beløb.

3.5. Opfølgning på likviditetsordningen

Tabel 10: Udnyttelse af låneramme

1000 kr., løbende priser	2011
Saldo på FF4 pr. 31. december 2011	1461,5
Låneramme pr. 31. december 2011	2600,0
Udnyttelsesgrad i procent	56,2%

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

Tabel 11: Opfølgning på lønsumsloft [§ 21.32.07.]

1000 kr., løbende priser	2011
Lønsumsloft FL	6000,0
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	6000,0
Lønforbrug under lønsumsloft	5928,9
Lønforbrug inddækket over opsparing	400,0
Difference	-328,9
Akkumuleret opsparing ultimo 2010	2429,0
Akkumuleret opsparing ultimo 2011	2100,1

Note: Dansk Sprognævn fik i 2011 tilsagn til at måtte bruge overført overskud fra 2010 på 416.600 kr. til det videre arbejde med Nye ord i dansk og Retskrivningsordbogen. Nævnet flyttede derfor fejlagtigt beløbet fra reguleret overført overskud til løn. Nævnets merforbrug til løn på 400.000 kr. er nedreguleret i lønsumsloftet. Se note 1 under egenkapital.

3.7. Bevillingsregnskabet

Tabel 12: Bevillingsregnskab (§ 21.32.07.)

1000 kr., løbende priser	<i>Regnskab</i>		<i>Regnskab</i>		<i>Budget</i>
	<i>2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>2011</i>	<i>Difference</i>	<i>2012</i>
Nettoudgiftsbevilling	-10500,0	-9300,0	-9200,0	-100,0	-9300,0
Nettoforbrug af overskud	0,0	-415,9	0,0	-415,9	-101,2
Indtægter	-4269,2	-3700,0	-6257,3	2557,3	-2362,4
Indtægter i alt	-14769,2	-13415,9	-15457,3	2041,4	-11763,6
Udgifter	14352,6	13415,9	15356,1	-1940,2	11763,6
Årets resultat	-416,6	0,0	-101,2	101,2	0,0

Note: Forventningerne til nævnets indtægter i 2012 er sat lavt i forhold til tidligere år idet de danske og nordiske sprogkampagner afsluttes medio 2012.

4. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Dansk Sprognævn, CVR nr. 59190628, er ansvarlig for: Dansk Sprognævn 21.32.07, herunder de regnskabsmæssige forklaringer som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2011.

Påtegning

Der tilkendes gives hermed:

1. At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. At de dispositioner som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåelse af aftaler og sædvanlig praksis.
3. At der er etableret forretningsgange der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner der er omfattet af årsrapporten.

Sted, dato København, 29.3.2012	Sted, dato
	Underskrift
Direktør Sabine Kirchmeier-Andersen	Departementschef Karoline Prien Kjeldsen

5.1 Obligatoriske noter

Note 2: Materielle anlægsaktiver

1000 kr.	Grunde, arealer og bygninger	Infrastruktur	Produktionsanlæg og maskiner	Transportmateriel	Inventar og IT- udstyr	I alt
Primobeholdning	856,6	0,0	0,0	0,0	672,6	1529,2
Opskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 1.1.2010 (før afskr.)	856,6	0,0	0,0	0,0	672,6	1529,2
Tilgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afgang	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostpris pr. 31.12.2010 (før afskr.)	856,6	0,0	0,0	0,0	672,6	1529,2
Akk. afskrivninger	90,0	0,0	0,0	0,0	163,6	253,6
Akk. nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Akk. af- og nedskrivninger 31.12.2010	90,0	0,0	0,0	0,0	163,6	253,6
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2010	766,6	0,0	0,0	0,0	509,0	1275,6
Årets afskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets af- og nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afskrivningsperiode/år	10	antal år	antal år	antal år	3/5	

5.2 Obligatoriske bilag

Bilag 3b: Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (u.k. 97)

Løbende priser, 1000 kr.	Modtagne tilskud	Udgift
Nordisk Sprogkoordination	3.825,4	3.825,4
Sprogkampagnen 2009-11	1.152,1	1.152,1
I alt	4.977,5	4.977,5